

Identifying Police Challenges Related to Women Entering the Stadiums in the Islamic Republic of Iran

Gholamreza Moradi Siasar,¹ Hosein Amjadian², Mehdi Farmani³, Abbas
Ghobadi⁴

Received: 22/05/2021

Accepted: 15/08/2021

Abstract

Background and Aim: In the Islamic Republic of Iran, cultural, religious and social values require that a special definition be made for the presence of women as spectators of men's competitions so that these values are not compromised and women can achieve their rights. Therefore, the aim of this study is to identify the challenges of police in entering the stadiums of the Islamic Republic of Iran.

Method: The present study is an applied and qualitative research, utilizing a cross-sectional and content analysis methodology. The statistical population of the study consisted of security personnel and stadium managers, police and special unit commanders, professors and sports elites, and a sample of 20 of them were purposefully interviewed. The data collection tool has made the interviewer a researcher and open and axial coding has been used to analyze the data. The validity of the tool used is the type of face validity.

Results and conclusion: The challenges of female police regarding the presence of women in stadiums are classified into four areas: political challenges, security challenges, social challenges and cultural challenges. Such as NAJA, Ministry of Sports and Youth, national media. The results showed that the security challenges of manpower supply, the political challenges of foreign media surfing, the cultural challenges of education and awareness, and the social challenges of the stadium structure are prioritized.

Keywords: Police Challenges, Sports Stadiums, Police Security, Sports, Women stadium entering

---

1 Assistant Professor, Department of Physical Education and Sports Management, Amin Police University; (corresponding author) gms.moradi @ gmail. com

2 Instructor of Special Operations Department, Amin Police University: hossein.a0377 @ gmail.com

3 graduate in Special Operations, Amin Police University: MehdiFarmani2365 @ Gmail. Com

4 Lecturer, Department of Social Sciences, Amin Police University; abbas. ghobadi90 @ gmail. com

شناسایی چالش‌های پلیس در ورود بانوان به ورزشگاه‌های جمهوری اسلامی ایران^۱

غلامرضا مرادی سیاستر^۲، حسین امجدیان^۳، مهدی فرمانی^۴، عباس قبادی^۵

تاریخ پذیرش: ۱۴۰۰/۰۵/۲۴

تاریخ دریافت: ۱۴۰۰/۰۳/۰۱

چکیده

زمینه و هدف: در جمهوری اسلامی ایران، ارزش‌های فرهنگی، دینی و اجتماعی ایجاب می‌کند که برای حضور زنان به عنوان تماشاچی مسابقات مردان، تعریف ویژه‌ای صورت گیرد تا این ارزش‌ها خدشه دار نشود و زنان هم بتوانند به حقوق خود دست یابند. هدف پژوهش حاضر شناسایی چالش‌های پلیس در ورود بانوان به ورزشگاه‌های جمهوری اسلامی ایران است.

روش: پژوهش حاضر از نظر هدف کاربردی، از نظر ماهیت داده‌ها کیفی است. جامعه آماری پژوهش را کارکنان حراست و مدیران استادیوم‌ها، فرماندهان پلیس و یگان ویژه، اساتید و نخبگان ورزشی تشکیل داده‌اند و نمونه ۲۰ نفری از آن‌ها به طور هدفمند مورد مصاحبه قرار گرفته‌اند. برای تجزیه و تحلیل داده‌ها از تحلیل مضمون استفاده شده است.

یافته‌ها و نتایج: چالش‌های پلیس زن در مورد حضور بانوان در ورزشگاه‌ها در چهار حوزه چالش‌های سیاسی، امنیتی، اجتماعی و فرهنگی طبقه‌بندی می‌شوند. در چالش‌های امنیتی، تامین نیروی انسانی، در چالش‌های سیاسی، موج سواری رسانه‌های بیگانه، در چالش‌های فرهنگی، آموزش و آگاه سازی و در چالش‌های اجتماعی، ساختار ورزشگاه نیازمند توجه بیشتر هستند.

واژه‌های کلیدی

چالش‌های پلیس، استادیوم‌های ورزشی، امنیت انتظامی، ورزش، ورود بانوان

۱. این مقاله از پایان نامه کارشناسی ارشد رشته عملیات ویژه دانشگاه علوم انتظامی امین با عنوان «شناسایی چالش‌های پلیس در ورود بانوان به ورزشگاه‌های جمهوری اسلامی ایران» استخراج شده که توسط مهدی فرمانی و با راهنمایی دکتر غلامرضا مرادی تدوین شده است.

۲. استادیار گروه تربیت بدنی دانشگاه علوم انتظامی امین، تهران، ایران. (نویسنده مسئول)؛

gms.moradi@gmail.com

۳. مدرس دانشگاه علوم انتظامی امین، تهران، ایران hossein.a0377@gmail.com

۴. دانش‌آموخته و مدرس رشته عملیات ویژه دانشگاه علوم انتظامی امین، تهران، ایران.

Mehdifarmani2365@Gmail.com

۵. مدرس دانشگاه علوم انتظامی امین، تهران، ایران. abbas.ghobadi90@gmail.com

مقدمه

یکی از مباحث چالش برانگیز در سال‌های اخیر، موضوع ورود زنان به ورزشگاه‌ها و میدان‌های ورزشی است. حضور تماشاگران زن در ورزشگاه و سالن‌های ورزشی در بسیاری از کشورها، عادی تلقی می‌شود و از این نظر تفاوتی میان زن و مرد وجود ندارد. در جمهوری اسلامی ایران، ارزش‌های فرهنگی و دینی و اجتماعی ایجاب می‌کند که برای حضور زنان به عنوان تماشاچی مسابقات مردان، تعریف ویژه‌ای صورت گیرد تا این ارزش‌ها خدشه‌دار نشود و زنان هم بتوانند به حقوق خود دست یابند. در سال‌های اخیر درخواست برای حضور زنان در ورزشگاه‌ها به مطالبه‌ای گسترده و سراسری تبدیل شده است، در مقابل، واکنش و پاسخ مسئولین به این مطالبه عمومی همواره، آماده نبودن زیرساخت‌ها و مهیا نبودن شرایط برای حضور زنان مطرح است. با این وجود حضور زنان در ورزشگاه‌ها گاهی تبدیل به چالش‌های مهم در کشور شده است. حضور زنان در ورزشگاه علاوه بر مسائل شرعی که فقها بیان می‌کنند با چالش‌های انتظامی نیز روبه‌رو است، زیرا باید زیرساخت‌های لازم برای حضور زنان فراهم شود. در این فضاها علاوه بر فحاشی و پرخاشگری، تهدیدات امنیتی نیز برای بانوان وجود دارد. از مهم‌ترین دلایل مخالفت با حضور بانوان در ورزشگاه‌ها به عنوان تماشاچی، عدم رعایت مسایل اخلاقی و مسائل امنیتی از سوی برخی تماشاچیان و ورزشکاران مرد است. امروزه فرآیند امنیتی، از مهم‌ترین و ضروری‌ترین مسائل برنامه‌ریزی و سازماندهی در حیطه فعالیت مدیران امنیتی مسابقات ورزشی است؛ دلیل آن نیز توجه و حضور انبوه اقشار مختلف جامعه در فضاهای ورزشی، مانند ورزشگاه‌های فوتبال است که به تمهیدات مرتبط با امنیت بیش از پیش نیازمند است. تمهیدات و فرایندهای امنیتی در اماکن اجتماعی - ورزشی (به خصوص ورزشگاه‌ها) جایگاه ویژه‌ای در برنامه‌ریزی برگزارکنندگان رویدادها و رقابت‌های بزرگ داخلی و بین‌المللی دارد و امروزه مجریان امنیتی رقابت‌های ورزشی، در پی یافتن راهکارهایی برای مقابله و پیشگیری از حوادث پیش‌بینی نشده در ورزشگاه‌ها و اماکن ورزشی هستند. کمبود امنیت و ایمنی در مسابقات و به دنبال آن

ایجاد حوادث مکرر در اماکن مختلف و رویدادهای ورزشی از جمله لیگ‌های ورزشی ایران، مبین این امر است (نیازی، ۱۳۹۳، ص ۷۸).

نقش پلیس در مدیریت انتظامی امنیت و پیشگیری از ناآرامی‌های ورزشی، بسیار مهم و تعیین کننده است و با مدیریت مناسب، می‌تواند از بروز برخی از مشکلات امنیتی ورزشی جلوگیری کند. بسیاری تصور می‌کنند که پلیس و مسئولان در یک رویداد ورزشی، بخشی از پشت صحنه اصلی هستند و مسابقات بدون آن‌ها، مطلوب و ایمن برگزار نخواهد شد. پلیس و مسئولان امنیتی ورزش، واقعاً نقش به‌سزایی در امنیت یک فعالیت ورزشی ایفا می‌کنند؛ برقراری نظم و امنیت تماشاگران، جلوگیری از ازدحام جمعیت در ورزشگاه‌ها، حفاظت از تماشاگران در تمامی مراحل برگزاری مسابقات، سالم نگهداشتن وسایل نقلیه و اتوبوس‌های مملو از تماشاگران، امنیت اماکن، تأسیسات و تجهیزات ورزشگاه‌ها در رویدادهای ورزشی از نظر عملی و اجتماعی، فرایند بسیار پراهمیتی است که بر عهده آنان است و از ارکان اصلی برگزاری مناسب رویدادهای ورزشی و از همه مهم‌تر، باعث رشد صنعت ورزش خواهد شد.

در فرایند ادراک امنیت، جنسیت از مهم‌ترین عوامل شناخته می‌شود. امنیت یک فضا به کاربری‌های محاط کننده آن هم بستگی دارد. فوتبال و محیط‌های ورزشی ویژگی هیجانی خود را دارند و نمی‌توان بروز احساسات و تشویق‌های تیمی را کنترل کرد؛ به دلیل این موارد است که با حضور بانوان در ورزشگاه‌ها مخالفت می‌شود؛ چراکه امنیت زنان بسیار مهم بوده و به دلیل آماده نبودن فضا ممکن است آسیب‌هایی را به آن‌ها وارد کند (کارگر، غفوری، محمدی و مرادی، ۱۳۹۵، ص ۹۷).

احترام به زن و شخصیت آن‌ها از یکسو و شرایط فضایی موجود که نمی‌توان آن را مطابق با شان و شئون زنان تنظیم کرد از سوی دیگر، از جمله مواردی است که مخالفت با طرح حضور زنان در استادیوم‌ها در پی داشته است. نقش یگان ویژه در بسترسازی و بهبود زیرساخت‌های موجود در ورزشگاه‌ها امری ضروری بوده و تامین امنیت تماشاچیان و بازیکنان، بر عهده یگان‌های ویژه ناجا است. یگان ویژه، جدیدترین نیروی نظامی در ایران

است که طی سال‌های اخیر تشکیل شده است و به لحاظ آمادگی و تجهیزات، سرآمد همهٔ یگان‌های نظامی و انتظامی کشور است. این یگان در رویکرد اجتماعی دو راهبرد نهایی دارد: ۱. یگان ویژه در اغتشاشات تمام کننده است و تلاش می‌کند تا اقتدار و توانمندی خودش را از راه‌های مختلف به جامعه‌القاء کند تا مردم به این باور برسند؛ ۲. آموزش‌ها، تجهیزات و تاکتیک‌های یگان ویژه باید به سطحی از حرفه‌ای‌گرایی برسد که اگر بعد از رعایت اصول کنترل اغتشاش قصد انجام عملیات برق آسا را داشته باشد، مردم هم آنها را تأیید کنند (کرمی، ۱۳۹۳).

با شروع لیگ نوزدهم و بازی‌های تیم ملی در سال ۲۰۲۰ و فشار فیفا^۱ در راس آن رییس وقت فیفا ایفانتینو^۲ که در طی دو سال گذشته چهاربار به ایران سفر نموده و بازی‌های جام ملت‌های آسیا بین تیم‌های پرسپولیس و کاشیمای ژاپن و بازی ایران و کامبوج را از نزدیک بازدید نموده و با سران بلندپایه کشور (رییس جمهور، وزیر امور خارجه، وزارت ورزش و جوانان) در خصوص ورود بانوان به ورزشگاه‌ها برای تماشای بازی‌های فوتبال دیدار نموده و ایران را ملزم نموده در صورت عدم حضور زنان در ورزشگاه فوتبال ایران را تعلیق می‌نماید. همچنین تمام دنیا حتی کشورهای اسلامی با عقاید رادیکالی و مذهبی مانند عربستان نیز مجوز ورود بانوان را به ورزشگاه‌ها صادر نموده‌اند و این امر مقامات سیاسی و ورزشی ایران را تحت فشارهای زیاد جوامع جهانی و فضای مجازی قرار داده است. این در حالی است که در کشور جمهوری اسلامی ایران به دلایل مختلف مذهبی و فشار مراجع تقلید و عدم آماده‌سازی زیرساخت‌های ورزشی، هنوز اجازه رسمی به وزارت ورزش داده نشده است. بر همین اساس این تحقیق به دنبال پاسخگویی به این سوال است که چالش‌های پلیس در ورود بانوان به ورزشگاه‌های جمهوری اسلامی ایران کدامند.

مبانی نظری: در ادامه مبانی نظری به اختصار مرور می‌شود.

تماشاگران رویدادهای ورزشی: ورزش به عنوان پدیده‌ای اجتماعی از مسائل مختلف جامعه تأثیر می‌پذیرد و گروه‌های مختلفی را با عنوان ورزشکار و تماشاچی زیر پوشش

---

1. FIFA
2. Infantino

قرار می‌دهد (محمدزاده، ۱۳۹۸، ص ۱۴). در جامعه کنونی، ورزش به عنوان امری انسانی - تربیتی مورد توجه بوده و در بین همه اقشار جامعه به سرعت در حال گسترش است. همچنین متأسفانه قشر عظیمی از افراد اجتماع یعنی جوانان، به دلایل گوناگون به مسائل مخرب از جمله اعتیاد روی آورده‌اند، زنان نیز از این قاعده مستثنا نیستند و می‌توان گفت نداشتن امکانات کافی ورزشی و برنامه مناسب برای پر کردن اوقات فراغت، دامنگیر آنان نیز شده است. با نگاهی گذرا به مسابقات مردان که امکان حضور زنان در آنها فراهم بوده است، به نظر می‌رسد در هر مکانی که زنان به عنوان تماشاچی حضور داشته‌اند، نزاکت و انضباط بیشتری در میان ورزشکاران و هواداران حاکم بوده است. حال با توجه به تاثیر تماشاچیان در نشان دادن احساس غرور و ایجاد انگیزه در ورزشکاران، به نظر می‌رسد حضور تماشاچیان زن در میدان‌های ورزشی، تاثیر مثبتی بر ورزشکاران و تماشاچیان خواهد داشت. ایمن سازی محیط‌های ورزشی، از راه جلوگیری از رفتارهای پرخاشگرانه، خشونت‌آمیز و نندالیستی، ایجاد رفتارهای اجتماعی و تربیتی منطبق با اصول و سنت‌های پسندیده اسلامی و ملی و فرهنگ سازی در ورزشگاه‌ها، افزایش انگیزه عمومی فرد بر اثر حضور تماشاچی علاقه مند، زنده کردن روح ورزش، فرهنگ سازی و یافتن الگوهای ورزشی مناسب و تقویت ورزش زنان از راه دیدن مسابقات برتر، عواملی برای بررسی امکان حضور زنان به عنوان تماشاچی در میدان‌ها و رقابت‌های ورزشی میدان است. به نظر می‌رسد با حضور بانوان و خانواده‌ها در ورزشگاه‌ها برای تماشای دیدارهای ورزشی، می‌توان نظارت و کنترل اجتماعی را در ورزشگاه تا حد زیادی افزایش داد، زیرا خرده فرهنگ اوباشگری در مقابله با فرهنگ ناموس پرستی، فرصت ابراز وجود و آلوده‌سازی محیط ورزشگاه را نخواهد یافت (فخار، ۱۳۹۷، ص ۱۱).

سال‌ها است که بحث ورود زنان به سالن‌های ورزشی مطرح است، ولی هنوز برای این مسئله تدبیری جامع اندیشیده نشده و حضور زنان در سالن‌های ورزشی جدی گرفته نشده است. تجربه نشان داده است که در رقابت‌های ورزشی، عملکرد فرد تنها از تعامل اجتماعی که میان او هم تیمی‌هایش صورت می‌گیرد، تاثیر نمی‌پذیرد، بلکه همچنین زمانی که خود

را در حضور چندین نفر احساس می‌کند و یا زمانی که مورد توجه توده‌ای از تماشاچیان قرار می‌گیرد، هر چند میان وی و آن‌ها هیچ رابطه‌ای نباشد، تحت تاثیر واقع می‌شود. ورزشکاران در خلا اجتماعی، رقابت نمی‌کنند؛ وقتی به درون استادیوم پا می‌گذاریم این مسئله صحت پیدا می‌کند، در واقع ورزش مدرن بدون حضور تماشاگر و دوست‌داران ورزش زنده نخواهد بود و ساختار ورزش بدون وجود تماشاگران معنا پیدا نمی‌کند.

با بررسی نوع تماشاگران و یا به نوعی دقیق‌تر حضار می‌توان گفت که سه نوع جمعیت حاضر در ورزشگاه حضور دارند:

تماشاچیان^۱: این‌ها تماشاگرانی هستند که خصلت بی طرف نسبی بر آن‌ها غالب است، یعنی برایشان فرقی نمی‌کند که کدان تیم برنده یا بازنده باشد؛

تشویق‌گران یا هواداران: این گروه، تماشاگران تشویق‌کننده‌ای هستند که به یک تیم یا باشگاه خاص تعصب می‌ورزند، آن‌ها پویایی بیشتری از تماشاچی عادی دارند؛

هم‌کنشان^۲: مقصود کسانی است که در بازی یا رقابت مشارکت دارند، خواه افراد هم تیم باشند و یا رقیب؛ این افراد در عملکرد ورزشی نقش فعال و غیرقابل انکاری دارند (انوارالخوفی، ۱۳۸۲، ص ۲۱).

در سال‌های اخیر یکی از چالش‌های مسئولین امنیتی مسابقات ورزشی به ویژه فوتبال، ورود بانوان تماشاگر با پوشش هوادار مرد به داخل استادیوم‌های ورزشی کشور است که بازتاب و بزرگ‌نمایی ورود این افراد در فضای مجازی و رسانه‌های خارجی سرعت یافته و آن را به عدم رعایت حقوق بانوان در کشور ایران سوق می‌دهند. این در حالی است که ورود بانوان به استادیوم‌ها تبدیل به یک مطالعه جدی از طرف نخبگان سیاسی و فرهنگی منتقد، جنبش‌های دانشجویی و نهادهای غیر دولتی شده است.

پیشینه پژوهش: در ادامه به پژوهش‌های مشابه داخلی و خارجی پرداخته می‌شود.

شهابی، ملکی، ذکایی و آخوندی (۱۳۹۵)، در پژوهشی با عنوان «بررسی عوامل مدیریتی مؤثر بر نقش پلیس در مواجهه با رفتارهای خشونت‌آمیز تماشاگران در ورزش فوتبال

1. Fans
2. co-actors

شهر تهران»، پلیس را یکی از ارکان مهم مدیریت رفتار تماشاگران در کاهش پرخاشگری و هیجانات حاضران در ورزشگاه که نقش مهمی را ایفا می کند، معرفی کرده است. نتایج تحلیل عاملی تأییدی و آزمون رگرسیون چند متغیره در این پژوهش، حاکی از تأثیر عامل امکانات ورزشگاه محل برگزاری مسابقه فوتبال و نیز وضعیت و شرایط برگزاری مسابقه به عنوان مهم ترین عوامل مدیریتی مؤثر بر نقش ناجا در رویارویی با رفتارهای خشونت آمیز تماشاگران در ورزش فوتبال در شهر تهران است. امین صارمی (۱۳۹۵)، مطالعه‌ای در ارتباط با زمینه‌های گرایش زنان به جنبش‌های جدید اجتماعی را مورد بررسی قرار داده است. مطالعه وی نشان داده است که عوامل و زمینه‌های فرهنگی، هویتی و ارزشی به ترتیب بیشترین رابطه را با گرایش زنان به جنبش‌های اجتماعی دارند. وجود رابطه بین پایگاه اجتماعی-اقتصادی و گرایش به شرکت در اعتراضات غیرقانونی نیز نشان داده است، زمانی که پایگاه زنان بالاتر باشد، احساس رضایت‌مندی بیشتری از شرایط داشته و به همان میزان نیز گرایش کمتری به جنبش‌های اجتماعی خواهند داشت. عزیزآبادی فراهانی و کریمی خوزانی (۱۳۹۵)، پژوهشی با هدف بررسی تقویت ارزش‌های فرهنگ زنانه در مدیریت و کنترل اغتشاشات با مطالعه رویکرد جامعه محوری پلیس انجام داده‌اند؛ بر اساس نتایج آنان، گرایش زنان به حضور در جنبش‌های اجتماعی، ظرفیت لازم برای تقویت سایر جنبش‌ها مانند دانشجویی، کارگری و قومی را دارا هستند و ممکن است به سمت گرایش‌های افراطی‌تر متمایل شوند. در همین راستا کارایی و اثربخشی زنان در مأموریت‌های پلیسی در حوزه مدیریت و کنترل زنان در اغتشاشات با مؤلفه‌ها و ارزش‌های فرهنگ زنانه ارتباط مفهومی دارد. پژوهشی توسط درویشی و گرای (۱۳۹۵)، با هدف بررسی نقش پلیس زن یگان ویژه در کاهش حساسیت مردم نسبت به دستگیری زنان اغتشاشگر در اجتماعات غیرقانونی در ایلام به شیوه پیمایشی انجام شده و نشان داده که استفاده از پلیس زن یگان ویژه در برخورد با اعتراضات غیرقانونی اثر معنی داری در کاهش حساسیت اجتماع مردمی نسبت به دستگیری زنان اغتشاشگر دارد. مهدوی، حامی و فهام (۱۳۹۷)، در پژوهشی به بررسی احساس امنیت

بانوان در پارک بانوان شهر سهند تبریز با تأکید بر ارزش‌های فرهنگ اسلامی زن در فرهنگ و هنر (پژوهش زنان) پرداخته که نتایج آن نشان می‌دهد اصلی‌ترین موانع امنیت در پارک بانوان دیده شدن از ساختمان‌های بلند و بایر بودن زمین‌های اطراف است. تاریکی و مراجعه مردان برای امور باغبانی و فنی و نگرانی از کودک نیز در درجه‌های بعدی اهمیت بوده است. توسعه کالبدی فضاها، اجتماعی و همچنین امکانات ورزشی می‌تواند در موفقیت پارک‌های بانوان نقش مؤثری ایفا کند. محمدزاده و محمدزاده (۱۳۹۸)، در پژوهشی با عنوان «حق ورود بانوان ایرانی به ورزشگاه‌ها آری یا خیر (نگاهی به موانع و چالش‌های فقهی-حقوقی حضور زنان ایرانی در ورزشگاه)» نشان دادند که علی‌رغم تصویب قوانین و حمایت‌های حقوقی از زنان، موانع و چالش‌ها همچنان باقی است. از این رهگذر، بهره‌مندی از سازوکارهای حمایتی حقوق بشر اسلامی به دلیل قدمت گستردگی و برخی امتیازات منحصر به فرد برای زنان ضروری است. همچنان که ارتقا آگاهی‌های عمومی، بازنگری در فقه پویای تشیع و اجتهاد دینی، تدوین و ارائه راهکارهای حقوقی-اجرایی و تصویب قوانین نوین متناسب با مطالبات و نیازهای زنان برای صیانت و تضمین حقوق آنان و مقابله با موانع و چالش‌های روبه‌رو لازم می‌باشد.

آقایی و طاهری (۱۳۹۸)، در پژوهشی به نقش مدیریت انتظامی در کنترل خشونت تماشاگران فوتبال با رویکرد جرم‌شناختی پرداخته و نشان دادند همه اقدامات مدیریت انتظامی که با رویکرد جرم‌شناختی انجام می‌شوند، به‌طور معناداری کاهش خشونت تماشاگران فوتبال را تبیین کرده و در این میان، اقدامات پیشگیرانه بیشترین تأثیر را بر کاهش خشونت تماشاگران دارند. مرادی، کشگر، سالار و قبادی (۱۳۹۹)، در پژوهشی به بررسی عوامل مؤثر بر احساس امنیت فعالیت‌های ورزشی بانوان در پارک‌های شهر تهران پرداختند و نشان دادند که احساس امنیت جانی، احساس امنیت اجتماعی و احساس امنیت اخلاقی در فعالیت‌های ورزشی بانوان در پارک‌های شهر تهران، تأثیر مستقیم دارند و میزان تأثیرگذاری احساس امنیت جانی از احساس امنیت اخلاقی بالاتر است.

فوا^۱، لیبرگ^۲ و لانگنر^۳ (۱۹۸۸)، در پژوهشی با عنوان «گفت‌وگوهای روزانه: فضاهای زنانه و چشم‌انداز مساکن عمومی در سنگاپور»، بیان کردند که زنان می‌توانند در زندگی روزانه خود در فضاهای اختصاصی تغییر به وجود آورند. این تغییر در اماکن مترکم و با ازدحام بیشتر به وقوع می‌پیوندد. السون^۴ (۲۰۰۰)، در پژوهش خود با عنوان «تحقیقات کمی در حوزه مطالعات زنان» به این نتیجه دست یافت که در میان زنان و افراد پا به سن گذاشته ساکن شهر و گروه‌های با درآمد پایین، ترس از ناامنی بیشتر است. دیاس^۵ و یانگ^۶ (۲۰۰۷)، در برزیل، در پژوهشی نقش آرایش فضایی در ایجاد رفتارهای خاص استفاده‌کنندگان را بررسی کردند. نتایج پژوهش نشان داد که عوامل اجتماعی و فضایی با توجه به اثری که بر اجزای محیطی و شناخت فضایی محیط باز شهری دارند بر کمبود امنیت و افزایش جرم تأثیر گذارند. جبار^۷ (۲۰۱۸)، جنبش‌های اعتراضی در عراق را مورد مطالعه قرار داده و در بخشی از مطالعه خود حضور کمی و کیفی زنان عراقی را در اعتراضات بررسی کرده است. این پژوهش نشان داد در اعتراضات و ناآرامی‌های عراق، زنان نقش بسیار قابل توجهی در روند شکل‌گیری اعتراضات داشته‌اند، اما از نظر کمی تعداد آن‌ها اندک بوده است. آلوی^۸ (۲۰۱۵)، پژوهشی با هدف بررسی نقش زنان در بهار عربی کشورهای درگیر در این جنبش انجام داده است. نتایج این پژوهش نشان داده است که نقش زنان در بهار عربی از شرکت مستقیم در اعتراضات شروع و به رهبری و سازماندهی تظاهرکنندگان نیز رسید و زنان نقش برجسته‌ای در پیشبرد این اعتراضات داشته‌اند. حضور زنان در اعتراضات در بیشتر کشورهای عربی با هدف مطالبه آزادی، کرامت و برابری جنسیتی بود. داویس^۹ (۲۰۱۵)، اعتراضات خیابانی را در دوازده کشور

-
1. Foa
  2. Leiberg
  3. Langner
  4. Elson
  5. Dias
  6. Young
  7. Jabar
  8. Alovi
  9. Davis

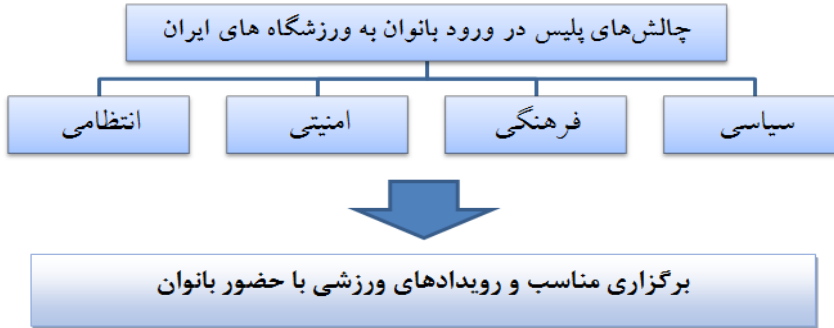
مختلف مورد بررسی قرار داده است. نتایج پژوهش‌های او نشان داده که زنان نقش مؤثری در ناآرامی‌ها داشته‌اند و روز به روز شرکت زنان در اعتراضات بیشتر شده است و در برخی از کشورها زنان در خط مقدم اعتراضات بوده‌اند. این پژوهشگر، دلیل اصلی افزایش حضور زنان را افزایش نفوذ مکتب فمینیستی در کشورهای مورد مطالعه گزارش نموده که موجب شده زنان برای حفظ حقوق خود و برابری با مردان با انگیزه بیشتری در اعتراضات شرکت کنند. اسریرانو^۱ و بیتلان^۲ (۲۰۱۵)، در پژوهشی به بررسی ترس از جرم بانوان در پارک‌های شهری پرداختند. یافته‌ها نشان دادند که ویژگی‌هایی چون پوشش گیاهی تراکم، حضور تنها در پارک، نامنظمی در چیدمان عناصر در پارک، آشنایی با پارک، اطلاعات پیشین در خصوص جرائم اتفاق افتاده در پارک و تجربیات پیشین قربانی شدن در جرائم، از عوامل مؤثر در میزان احساس امنیت استفاده کنندگان از پارک‌های شهری کوالامپور است. جلینا تاسیک^۳ (۲۰۱۸)، در یک مطالعه مروری با موضوع مقررات قضایی در مورد خشونت در مسابقات ورزشی و مسائل قابل بحث در دادگاه، قوانین بین‌المللی و به طور خاص قوانین مجازات مربوط به جمهوری صربستان که با هدف پیشگیری از خشونت در رویدادهای ورزشی و مدیریت رفتار تماشاگران تدوین شده را مورد بحث قرار داد. این پژوهشگر معتقد است که قوانین و مجازات مرتبط با خشونت در رویدادهای ورزشی که شامل دامنه وسیعی از مجازات مانند زندان، جریمه نقدی، بازداشت خانگی، محرومیت از خدمات اجتماعی و محرومیت از ورود به ورزشگاه است، طی سال‌های متمادی با وجود افزایش تعداد رویدادهای ورزشی باعث کاهش جرایم جنایی مرتبط با رویدادهای ورزشی شده است. همچنین اطلاعات رسمی مربوط به خشونت در ورزش و رویدادهای ورزشی نشان دهنده کاهش پایدار تعداد اتهامات جنایی و محکومیت جرائم جنایی خشونت‌آمیز در رویدادهای ورزشی است و این واقعیت توسط مقامات قضایی صرب و نیروهای پلیس این کشور تایید شده است.

1. series
2. Batelaan
3. jalina tacik

پژوهش‌های انجام شده در این حوزه هر کدام با رویکردهای مختلف، حضور بانوان در ورزشگاه‌ها را تحلیل و تبیین نموده‌اند. بیشتر این پژوهش‌های به بحث خشونت علیه زنان و در ادامه نقش زنان در گسترش اعتراضات غیر قانونی پرداخته‌اند، اما به نظر می‌رسد رویکردی که بتواند به صورت جامع و از منظر انتظامی (پلیسی) ابعاد این حوزه را تشریح کند مغفول مانده است. در واقع حضور بانوان در ورزشگاه چالشی جدی برای مجموعه ناجا و یگان‌های ویژه محسوب می‌شود که در این مطالعه سعی شده است به این موضوع با رویکردی کیفی پرداخته شود.

مدل مفهومی پژوهش: برگزاری رویدادهای ورزشی همواره مسائل و چالش‌های مختلفی را به همراه داشته است و پلیس برای اینکه بتواند بستری مناسب برای حضور بانوان ایجاد کند باید بتواند چالش‌های موجود را شناسایی نموده و آن‌ها را مدیریت کند. از جمله چالش‌های موجود می‌توان به چالش‌های امنیتی، سیاسی، مذهبی و فرهنگی، اجتماعی، اخلاقی و رفتاری اشاره نمود. ظرفیت‌های اجتهاد پویا، ساختارهای همفکری و مصلحت‌اندیشی در کشور و نهادهای حاکمیتی و مردم‌نهاد، شاه‌کلید جواز شرعی، مصلحت‌اندیشی جمعی و مطالبه‌گری حقوقی نتوانست درهای ورزشگاه‌ها را به روی زنان باز کنند و به جای کلید از اهرم فشار فدراسیون‌های جهانی برای احقاق این حق استفاده شد. با توجه به مستند طبیعی و قانونی حق حضور زنان در ورزشگاه‌ها و نبود ادله شرعی اولیه، «تکلیف حقوقی، شرعی و اجتماعی» متوجه دولت اسلامی می‌شود. به بیان ساده‌تر، در ازای هر حقی از گروه‌های اجتماعی، دولت موظف است تا مقدمات نرم‌افزاری (همچون تدوین آیین‌نامه و مقررات اجرایی) و سخت‌افزاری (همچون ایجاد زیرساخت حضور ایمن و شرعی بانوان در ورزشگاه در ورزشگاه‌های قدیمی و مدرن) را تأمین کند. البته دولت در این مسیر تنها نیست و نیازمند همگامی و همراهی تمام دستگاه‌های فکری، فرهنگی، امنیتی، انتظامی و قضایی است؛ البته علاوه بر نهادهای حاکمیتی، تعاملات مردمی چه در سطح خانواده‌های علاقه‌مند به فوتبال و چه در سطح سازمان‌های مردم‌نهاد، گروه‌های اجتماعی و طیف‌های فعالان مدنی باید صورت پذیرد تا

هم سطح آگاهی عمومی ارتقا یابد و هم فضا برای توسعه حضور مطابق با شرع و اخلاق بانوان در جامعه فراهم شود. در نمودار ۱، مدل مفهومی پژوهش ارائه شده است.

نمودار ۱: مدل مفهومی پژوهشی

روش

پژوهش حاضر از نظر هدف کاربردی، از نظر ماهیت داده‌ها کیفی است. جامعه آماری پژوهش را کارکنان حراست و مدیران استادیوم‌ها، فرماندهان پلیس و یگان ویژه، اساتید و نخبگان ورزشی تشکیل داده‌اند و نمونه ۲۰ نفری از آن‌ها به طور هدفمند مورد مصاحبه قرار گرفته‌اند. برای تجزیه و تحلیل داده‌ها از تحلیل مضمون استفاده شده است.

یافته‌ها

یافته‌های توصیفی: در جدول ۱، جمعیت نمونه پژوهش توصیف شده‌اند.

جدول ۱: توصیف ویژگی‌های جمعیت شناختی جامعه پژوهش

متغیر	گروه	فراوانی	درصد	درصد فراوانی تجمعی
میزان تحصیلات	کارشناسی	۲	۱۰	۱۰
	کارشناسی ارشد	۱۱	۵۵	۶۵
	دکتری	۷	۳۵	۱۰۰
رشته تحصیلی	مدیریت و فرماندهی	۷	۳۵	۳۵
	علوم ورزشی	۶	۳۰	۶۵
	روانشناسی و علوم تربیتی	۴	۲۰	۸۵

۱۰۰	۱۵	۳	سایر رشته‌ها	
۴۵	۴۵	۹	یگان ویژه ناجا	سازمان محل خدمت
۸۰	۳۵	۷	مجموعه ورزشی آزادی	
۱۰۰	۲۰	۴	هیئت علمی دانشگاه	
۱۵	۱۵	۳	تا ۴۰ سال	سن
۳۵	۳۰	۶	۴۵-۴۱	
۶۵	۳۰	۶	۵۰-۴۶	
۱۰۰	۲۵	۵	۵۱ و بالاتر	
۳۰	۳۰	۶	تا ۲۰ سال	سابقه کار
۵۰	۲۰	۴	۲۵-۲۱	
۸۰	۳۰	۶	۳۰-۲۶	
۱۰۰	۲۰	۴	۳۱ و بالاتر	

در بررسی توصیفی میزان تحصیلات پاسخگویان مشخص می‌شود ۱۰ درصد آن‌ها دارای مدرک کارشناسی، ۵۵ درصد کارشناسی ارشد و ۳۵ درصد نیز دارای مدرک دکتری هستند. در بررسی رشته تحصیلی پاسخگویان مشخص می‌شود ۳۵ درصد دارای مدرک فرماندهی و مدیریت، ۳۰ درصد علوم ورزشی، ۲۰ درصد روانشناسی و ۱۵ درصد نیز سایر رشته‌ها هستند. در بررسی سازمان محل خدمت پاسخگویان مشخص می‌شود ۴۵ درصد در یگان‌های ویژه ناجا، ۳۵ درصد مجموعه ورزشی آزادی و ۲۰ درصد نیز از اعضای هیئت علمی دانشگاه می‌باشند. در بررسی سن پاسخگویان مشخص می‌شود ۱۵ درصد دارای سن کمتر از ۴۰ سال، ۳۰ درصد دارای سن ۴۱ تا ۴۵ سال، ۳۰ درصد دارای سن ۴۶ تا ۵۰ سال و ۲۵ درصد نیز دارای سن ۵۱ سال و بالاتر هستند. در بررسی سابقه کار پاسخگویان مشخص می‌شود ۳۰ درصد دارای سابقه کار کمتر از ۲۰ سال، ۲۰ درصد ۲۱ تا ۲۵ سال، ۳۰ درصد ۲۶ تا ۳۰ سال و ۲۰ درصد نیز دارای سابقه ۳۱ سال و بالاتر هستند.

یافته‌های تحلیلی: در ادامه یافته‌های تحلیلی ارائه می‌شود.

چالش‌های امنیتی پلیس در ورود بانوان به استادیوم‌های ورزشی: در بخش چالش‌های امنیتی کلیه مفاهیم استخراج شده در بعد عوامل درونی قرار می‌گیرند. در

بخش مولفه‌ها (کدهای محوری) نیز مولفه نیروی انسانی در اولویت اول، ساختار ورزشگاه و آموزش و آگاهی سازی در اولویت دوم و فن آوری در اولویت سوم قرار دارند. در بخش گویه‌ها نیز عدم تفکیک درب‌های ورودی آقایان و بانوان، عدم وجود تعداد کافی مامور زن، عدم وجود گیت‌های مخصوص بانوان، مشکل تفتیش بدنی به علت نوع پوشش بانوان، عدم تجربه کافی پلیس زن در کنترل ورودی‌ها و اغتشاشات احتمالی، ضعف در آموزش و تربیت پلیس زن در حوزه کنترل ورزشگاه‌ها، ضعف در کنترل سامانه‌ای و اینترنتی سوابق تماشاگران زن و بروز ضرب و شتم احتمالی بین تماشاچیان دو تیم و آسیب به بانوان مورد توجه مصاحبه شوندگان بوده است (جدول ۲).

جدول ۲: کدگذاری باز، محوری و گزینشی چالش‌های امنیتی

کدهای گزینشی			کدهای محوری			کدهای باز	چالش
درصد	فراوانی	ابعاد	درصد	فراوانی	مولفه		
۱۰۰	۸	عوامل درونی	۲۵	۲	ساختار ورزشگاه	عدم تفکیک درب‌های ورودی آقایان و بانوان - عدم وجود تعداد کافی مامور زن - عدم وجود گیت‌های مخصوص بانوان - مشکل تفتیش بدنی به علت نوع پوشش بانوان - عدم تجربه کافی پلیس زن در کنترل ورودی‌ها و اغتشاشات احتمالی - ضعف در آموزش و تربیت پلیس زن در حوزه کنترل ورزشگاه‌ها - ضعف در کنترل سامانه‌ای و اینترنتی سوابق تماشاگران زن - بروز ضرب و شتم احتمالی بین تماشاچیان دو تیم و آسیب به بانوان	امنیتی
			۳۷/۵	۳	نیروی انسانی		
			۲۵	۲	آموزش و آگاه سازی		
			۱۲/۵	۱	فن آوری		

شناسایی چالش‌های سیاسی پلیس در ورود بانوان به استادیوم‌های ورزشی: در بخش چالش‌های سیاسی، کلیه مفاهیم استخراج شده در بعد عوامل بیرونی قرار می‌گیرند. در بخش مولفه‌ها (کدهای محوری) نیز کلیه گویه‌ها ذیل مولفه موج سواری رسانه‌های بیگانه قرار می‌گیرند. در بخش گویه‌ها (کدهای باز)، نیز سوء استفاده‌های سیاسی و تبلیغاتی از حضور بانوان در ورزشگاه‌ها، سوء استفاده تبلیغاتی عناصر بیگانه از وضع حاکم، بالابودن حساسیت جامعه نسبت به موضوع و بهره برداری سیاسی از بازداشت احتمالی برخی از افراد در ورود به ورزشگاه مورد توجه مصاحبه شوندگان بوده است (جدول ۳).

جدول ۳: کدگذاری باز، محوری و گزینشی چالش‌های سیاسی

کدهای گزینشی			کدهای محوری			کدهای باز	چالش
درصد	فراوانی	ابعاد	درصد	فراوانی	مولفه		
۱۰۰	۱	عوامل بیرونی	۱۰۰	۳	موج سواری رسانه‌های بیگانه	سوء استفاده‌های سیاسی و تبلیغاتی از حضور بانوان در ورزشگاه‌ها - سوء استفاده تبلیغاتی عناصر بیگانه از وضع حاکم - بالا بودن حساسیت جامعه نسبت به موضوع - بهره برداری سیاسی از بازداشت احتمالی برخی از افراد در ورود به ورزشگاه	سیاسی

شناسایی چالش‌های فرهنگی، مذهبی پلیس در ورود بانوان به استادیوم‌های ورزشی: در بخش چالش‌های فرهنگی، کلیه مفاهیم استخراج شده در بعد عوامل درونی قرار می‌گیرند. در بخش مولفه‌ها (کدهای محوری) نیز آموزش و آگاه سازی در اولویت اول و فرهنگ سازی در اولویت دوم قرار دارد. در بخش گویه‌ها (کدهای باز)، عکس العمل‌های منفی احساسی در سکوها، فحاشی و استفاده از الفاظ رکیک توسط برخی تماشاگران، عدم تفکیک مناسب دو جنس مرد و زن در ورزشگاه - هتاک‌های احتمالی تماشاگران مرد در ورزشگاه و نبود بستر لازم فرهنگی برای پیشگیری از این هتاک‌ها و ترویج فرهنگ غربی از طریق انجام رفتارهای غیر متعارف مورد توجه مصاحبه شونده‌گان بوده است (جدول ۴).

جدول ۴: کدگذاری باز، محوری و گزینشی چالش‌های فرهنگی و مذهبی

کدهای گزینشی			کدهای محوری			کدهای باز	چالش
درصد	فراوانی	ابعاد	درصد	فراوانی	مولفه		
۱۰۰	۱	عوامل درونی	۷۵	۳	آموزش و آگاه سازی	عکس العمل‌های منفی احساسی در سکوها - فحاشی و استفاده از الفاظ رکیک توسط برخی تماشاگران - عدم تفکیک مناسب دو جنس مرد و زن در ورزشگاه - هتاک‌های احتمالی تماشاگران مرد در ورزشگاه و نبود بستر لازم فرهنگی برای پیشگیری از این هتاک‌ها - ترویج فرهنگ غربی از طریق انجام رفتارهای غیر متعارف	فرهنگی
			۲۵	۱	فرهنگ سازی		

شناسایی چالش‌های اجتماعی پلیس در ورود بانوان به استادیوم‌های ورزشی: در بخش چالش‌های اجتماعی، کلیه مفاهیم استخراج شده در بعد عوامل درونی قرار می‌گیرند. در بخش مولفه‌ها (کدهای محوری)، ساختار ورزشگاه در اولویت اول و فرهنگ

سازی در اولویت دوم قرار دارد. در بخش گویه‌ها (کدهای باز)، در بخش چالش‌های اجتماعی، پنج مفهوم اصلی شامل تجمع تماشاگران بدون بلیط برای ورود به ورزشگاه، عدم رعایت شئونات اجتماعی، عدم اسکان جمعی بانوانی که از قبل از شروع مسابقه در محل ورزشگاه حضور پیدا می‌کنند، ترویج البسه و پوشش‌های نامتعارف از طریق تهیه تصاویر و فیلم‌ها از ورزشگاه و اختلاط جمعیت زن و مرد پس از اتمام مسابقه در خروجی‌های ورزشگاه و وسایل انتقال تماشاچیان مورد توجه مصاحبه‌شوندگان بوده است (جدول ۵).

جدول ۵: کدگذاری باز، محوری و گزینشی چالش‌های اجتماعی

کدهای گزینشی			کدهای محوری			کدهای باز	چالش
درصد	فراوانی	ابعاد	درصد	فراوانی	مولفه		
۱۰۰	۱	عوامل درونی	۶۰	۳	ساختار ورزشگاه	در بخش چالش‌های اجتماعی ۵ مفهوم اصلی شامل تجمع تماشاگران بدون بلیط برای ورود به ورزشگاه، عدم رعایت شئونات اجتماعی، عدم اسکان جمعی بانوانی که از قبل از شروع مسابقه در محل ورزشگاه حضور پیدا می‌کنند، ترویج البسه و پوشش‌های نامتعارف از طریق تهیه تصاویر و فیلم‌ها از ورزشگاه و اختلاط جمعیت زن و مرد پس از اتمام مسابقه در خروجی‌های ورزشگاه و وسایل انتقال تماشاچیان	اجتماعی
			۴۰	۲	فرهنگ سازی		

بحث و نتیجه‌گیری

چالش‌های پلیس در ورود بانوان به ورزشگاه‌ها بر اساس نوع رشته ورزشی، امکانات ورزشگاه محل برگزاری مسابقات، امکانات محیط برگزاری مسابقه، رشته ورزشی و ... متفاوت است، اما آنچه مسلم است مقابله با این چالش‌ها نیازمند همکاری و همیاری همه دستگاه‌های فرهنگی، اجتماعی و رسانه‌ای است. ورود بانوان به ورزشگاه بیش از این که یک مسئله امنیتی و انتظامی باشد، مقوله‌ای فرهنگی و اجتماعی است؛ مقابله با مقولات فرهنگی و اجتماعی نیز باید با ابزار و امکانات همین مقولات صورت پذیرد. البته بروز این پدیده‌ها در بسیاری از موارد، دست‌آویزی برای شبکه‌های معاوند خارج از کشور و

گروه‌های تندروی فمینیست در داخل کشور است. همین امر وظیفه نیروی انتظامی و یگان‌های ویژه را در تامین امنیت در این اماکن و مقابله با چالش‌های احتمالی سنگین تر می‌کند.

در چالش‌های امنیتی باید اذعان داشت بسیاری از ورزشگاه‌های کشور فاقد گیت‌های مخصوص بانوان هستند و یگان‌های ویژه با کمبود نیروی آموزش دیده زن مواجه است. علاوه بر این، پیش‌بینی می‌شود لیدرهایی از گروه‌های مخالف نظام با رخنه در بین تماشاگران زن در حین برگزاری مسابقه اقدام به ایراد شعارهای نامتعارف نمایند از همین رو امکاناتی در خصوص شناسایی این افراد از طریق کنترل سامانه‌ای و اینترنتی سوابق تماشاگران زن وجود ندارد.

در چالش‌های فرهنگی مهم‌ترین اتفاق، فحاشی و استفاده از الفاظ رکیک توسط برخی از تماشاگران مرد می‌باشد. از طرفی عدم تفکیک مناسب تماشاگران زن و مرد قبل و بعد از مسابقه نیز می‌تواند سبب بروز رفتارهای نامتعارف شود. در این حوزه دو نهاد خانواده و مدرسه و همچنین رسانه‌های جمعی می‌توانند با فرهنگ سازی مناسب زمینه‌های پیشگیری از بروز این چالش را فراهم سازند. از طرفی عدم رعایت شئون اجتماعی بین تماشاگران زن و مرد، عدم اسکان جمعی بانوان قبل از شروع مسابقه، ترویج البسه و پوشش‌های نامتعارف و تهیه عکس و فیلم از رفتارهای هیجانی تماشاگران از مولفه‌های اصلی چالش‌های اجتماعی محسوب می‌شود.

پیشنهادها: در ادامه، براساس نتایج پژوهش، پیشنهادهایی ارائه می‌شود.

پیشنهادهای مربوط به چالش‌های امنیتی

- آموزش زنان پلیس به صورت عملی و مهارتی و استفاده آزمایشی از این نیروها در ماموریت‌های احتمالی فرماندهی یگان‌های ویژه پاسداران زیر نظر اساتید مجرب و خبره این حوزه بطور مستمر انجام پذیرد؛
- از تجارب سایر کشورها در استفاده از نیروهای زن پلیس در ماموریت‌های مربوط به کنترل ورزشگاه‌ها و اغتشاشات استفاده شود؛

- گیت‌های مخصوص ورود و خروج بانوان به ورزشگاه‌ها و استفاده از سیستم‌های پیشرفته پایش تصویر در نقاط مهم احداث شود.

پیشنهادهای مربوط به چالش‌های سیاسی

- استفاده از ظرفیت‌های رسانه‌ای به منظور پیشگیری از سوء استفاده شبکه‌های معاند از حضور بانوان در ورزشگاه‌ها، به ویژه شبکه‌های مجازی با اهمیت بیشتری دنبال شود؛
- آگاه‌سازی افکار عمومی به ویژه بانوان برای مقابله با اقدامات رسانه‌ای شبکه‌های معاند از طرق مختلف برنامه‌ریزی و اجرا شود؛
- از اظهار نظرهای غیر کارشناسی برخی از مسئولین دولتی و انتظامی در خصوص حضور بانوان در ورزشگاه‌ها و استفاده احتمالی شبکه‌های رسانه‌ای معاند جلوگیری به عمل آید؛
- برخورد با رافت اسلامی با برخی از متخلفین در ورود به ورزشگاه و پیشگیری از برخوردهای غیر قانونی با این افراد که زمینه را برای بهره‌برداری سیاسی دشمنان نظام فراهم می‌سازد.

پیشنهادهای مربوط به چالش‌های فرهنگی

- فرهنگ‌سازی مناسب در سطح جامعه با استفاده از رسانه‌ها و چهره‌های سرشناس در مورد ترویج رفتارهای مناسب در ورزشگاه‌ها به طور مستمر برنامه‌ریزی و اجرا شود؛
- در مورد تماشاگران هنجارشکن که در رفتارها و گفتار خود، حدود اخلاقی و قانونی را رعایت نمی‌کنند، از حضور آنان در ورزشگاه‌ها جلوگیری به عمل آید؛
- زمینه حضور خانوادگی تماشاگران در ورزشگاه‌ها فراهم شود؛ در صورت انجام این مهم، کنترل بر رفتار افراد از طریق والدین آنان صورت خواهد گرفت و بدون شک بروز رفتار و گفتار نابهنجار کاهش خواهد یافت؛
- برنامه‌های آگاه‌سازی در ورزشگاه‌ها قبل و بین دو نیمه مسابقات ورزشی با رویکرد قابل قبول ویژه بانوان انجام شود؛
- از نظرات کارشناسی روان‌شناسان اجتماعی به منظور تحلیل رفتار تماشاچیان و اصلاح رفتار بانوان تماشاگر در ورزشگاه‌ها استفاده شود.

پیشنادهای مربوط به چالش‌های اجتماعی

- دستورالعمل‌های اجرایی برای تعیین نوع پوشش مناسب بانوان در ورود به ورزشگاه و تعیین مصادیق پوشش‌های نادرست و اطلاع‌رسانی به بانوان تماشاگر تدوین و ابلاغ شود؛
- تفکیک کامل ورودی‌ها و خروجی‌های بانوان و آقایان به ورزشگاه برای نمونه ورودی و خروجی بانوان از ورودی شرقی و ورودی و خروجی آقایان از ورودی غربی انجام شود؛
- وسایل نقلیه مجزا برای انتقال بانوان پس از بازی جهت نزدیک‌ترین ایستگاه مترو، پایانه مسافری در نظر گرفته شود.

پیشنادهای کاربردی

- تقویت سهمیه جذب پلیس زن در استان‌های سراسر کشور در طیف درجه داری یا افسری انجام گیرد؛
- استفاده از دانشجویان دختر رشته عملیات ویژه دانشگاه علوم انتظامی امین در برقراری نظم و امنیت ورزشگاه‌ها به هنگام برگزاری مسابقات بانوان تحت عنوان کارورزی با ارائه آموزش‌های لازم انجام شود؛
- از ظرفیت‌های دانشجویان ارشد دختر رشته مدیریت و امنیت رویدادهای ورزشی با سایر دانشگاه‌ها با امضا تفاهم‌نامه در برگزاری رویدادهای ورزشی بانوان استفاده شود؛
- سرویس بهداشتی، بوفه، نمازخانه در سکوی بانوان تماشاگر بایستی با آقایان مجزا شود؛
- پارکینگ خودرویی مجزا برای تماشاگران بانوان در نظر گرفته شود به طوری‌که به صورت مستقل به تونل ورودی سکوی بانوان راه داشته باشد؛

- ایجاد بسترهای فرهنگی و استفاده از زنان مبلغ و روانشناسان خانم برای ترویج فرهنگ مناسب اسلامی و پاسخ به مسائل شرعی بانوان در حد فاصل ورودی ورزشگاه تا تونل داخلی در نظر گرفته شود؛
  - همانند تماشاگران مرد باشگاه‌ها، برنامه‌ریزی برای تشکیل کانون هواداران زن و لیدرهای بانوان برای هدایت تماشاگران زن در سکوهای اختصاصی بانوان انجام گیرد؛
  - با توجه به اینکه ورود تماشاگران زن در بازی‌های تیم ملی همیشگی می باشد، از ظرفیت پلیس افتخاری بانوان همراه با آموزش‌های لازم قبل بازی‌ها در خصوص رفتار مناسب با تماشاگران خانم استفاده شود؛
  - دوربین‌های چهره زن در سکوهای تماشاگران بانوان نصب شود و چنانچه مشکلات امنیتی در سکوها مشاهده شد، قبل از هر اقدامی در سکوی بانوان بتوان اقدامات لازم انجام داد؛
  - از ظرفیت بانوان حراست ورزشگاه‌ها در وزارت ورزش در مسابقات استفاده شود؛
  - سامانه خرید بلیط، به سازمان ثبت احوال و وزارت اطلاعات برای احراز هویت نفرات بانوان و سابقه کیفری و جزایی هر یک متصل شود؛
  - ساعات بازی‌ها طوری برنامه‌ریزی شود که به ساعات پایانی شب برخورد نکنند تا رفت و آمد بانوان با مشکل مواجه نشود.
- قدردانی:** بدین وسیله از راهنمایی‌های بی دریغ دکتر مرادی سیاسر و تمامی فرماندهان، مدیران و اندیشمندانی که با نظرات تخصصی خود، پژوهشگر را یاری و مساعدت نموده‌اند، به ویژه سرکارخانم فخاریان، مسئول اداره همایش کوثر، صمیمانه تشکر و قدردانی می نمایم.

منابع

۱. جلالی فراهانی، مجید (۱۳۹۳). مدیریت اوقات فراغت ورزش های تفریحی. تهران: انتشارات دانشگاه تهران (چاپ پنجم)
۲. سادات الحسینی، مهدی (۱۳۹۸). درک تماشاچیان فوتبال از مدیریت امنیت در ورزشگاه آزادی. (پایان نامه کارشناسی ارشد). دانشگاه پیام نور، تهران
۳. صدر، حمید رضا (۱۳۷۹). روز و روزگاری فوتبال. تهران: انتشارات آویژه
۴. فخار طوسی، جواد (۱۳۹۷). حضور زنان در ورزشگاه. (پژوهش فقهی). پژوهشکده علوم و فرهنگ اسلامی، به سفارش مرکز بررسی های استراتژیک ریاست جمهوری. تهران
۵. کارگر، غلامعلی؛ غفوری، فرزاد؛ محمدی، یوسف؛ مرادی، غلامرضا (۱۳۹۵). ارائه الگوی تاثیرگذار بر امنیت رویدادهای ورزشی ایران. فصلنامه انتظام اجتماعی. ۸(۴)، ۹-۱۹. قابل بازیابی از: <http://journals.police.ir/article>
۶. کرمی، حسن (۱۳۹۳). یگان های ویژه ناجا در مسیر تحول و توانمندسازی. تهران: مرکز تحقیقات کاربردی فرماندهی یگان های ویژه ناجا
۷. محمدزاده، ناهید (۱۳۹۸) حق ورود بانوان ایرانی به ورزشگاه ها آری یا خیر؟ (نگاهی به موانع و چالش های فقهی - حقوقی حضور زنان ایرانی در ورزشگاه ها) پژوهشنامه حقوق بشری. ۵(۲)، ۳۷-۵۳. قابل بازیابی از: <https://www.magiran.com/paper>
۸. معصومی، سیاوش (۱۳۹۸). بررسی انگیزه ها و عوامل موثر بر حضور تماشاگران در بازی فوتبال. (پایان نامه کارشناسی ارشد)، دانشکده علوم انسانی دانشگاه تربیت مدرس، تهران
۹. نجفی، زین العابدین (۱۳۹۱). خروج زن از منزل و اذن شوهر از منظر فقه امامیه. فصلنامه فقه و حقوق اسلامی. ۴۵(۲)، ۴۳-۶۲. قابل بازیابی از: <https://jjfil.ut.ac.ir/article>
۱۰. نیازی پور، علی؛ دیوبند، سید میلاد (۱۳۹۳). فرماندهی انتظامی رویدادهای ورزشی. تهران: انتشارات معاونت آموزش ناجا
11. Hall, S., Marciani, L., Cooper, W. E., & Phillips, J. (2010). Needs, concerns, and future challenges in security management of NCAA Division I football events: An intercollegiate facility management perspective. *Journal of Venue and Event Management*, 1(2), 1-16.

12. Phua, L., & Yeoh, B. S. (1998). Everyday negotiations: Women's spaces and the public housing landscape in Singapore. *The Australian Geographer*, 29(3), 309-326
13. Olesen, H. S. (2002, November). Norman K. Denzin: Interpretive Interactionism. In *Forum Qualitative Sozialforschung/Forum: Qualitative Social Research*. 3(4)
14. Lay, M. C. D., Reis, A., Dreux, V., & Becker, D. (2007). Urban Security and Spatial Behavior: syntactic and perceptual analysis of the central area of Porto Alegre. In 6th International Space Syntax Symposium, İstanbul
15. Sreetheran, M., & Van Den Bosch, C. C. K. (2014). A socio-ecological exploration of fear of crime in urban green spaces—A systematic review. *Urban Forestry & Urban Greening*, 13(1), 1-18.

